

DET GODE LIV

- SAMMEN ER VI BEDST

IDRÆTS- & FOLKEOPLYSNINGSPOLITIK

VÆRDIER

Politikken bygger på en række værdier, som du kan læse mere om på s. 10-11.

7 FOKUSOMRÅDER

Læs om hvordan politikken sætter spotlys på 7 helt afgørende fokusområder, der bygger på vores lokale DNA.

FACILITETER

Denne politik bygger videre på eksisterende faciliteter og særligt naturen som arena for fritidslivet.

INDHOLD

4	FORORD
6	POLITIKKEN I HVERDAGEN
8	FUNDAMENT
10	VÆRDIER
12	FOLKEOPLYSNING
16	FOKUSOMRÅDER
18	BØRN OG UNGE I FRITIDSLIVET
20	BEVÆGELSE FOR ALLE
22	ELITEIDRÆT OG TALENTUDVIKLING
24	FRIVILLIGHED
26	LOKALSAMFUND
28	FRITIDSLIV SOM DEL AF SUNDHEDSFREMME
30	NATUREN SOM ARENA
32	FACILITETER
34	FRITIDSLIV SOM FUNDAMENT FOR BOSÆTNING OG HJEMVENDING
36	FÆLLES ANSVAR
37	FRA POLITIK TIL PRAKSIS

FORORD

Det gode liv – sammen er vi bedst

Fritidslivet er en hjertesag på Mors. Her mødes vi – på tværs af alder, baggrund og interesser – og skaber forbindelser, der styrker både kroppen, sindet og fællesskabet.

Relationer, bevægelse og meningsfulde aktiviteter er fundamentet for et godt liv. Derfor har vi skabt denne politik; som en fælles retning og en varm invitation til at være med i et fritidsliv, der favner hele øen og hele mennesket.

Med **Det gode liv – sammen er vi bedst** har vi sat en tydelig kurs for, hvordan vi ønsker at arbejde med idræt og folkeoplysning de kommende år. Det er en politik, der ikke kun skal kunne læses – den skal kunne mærkes.

I mødet mellem mennesker.

I samtalen mellem træner og forælder.

I den åbne dør til foreningslivet.

I den frie bevægelse gennem naturen.

I smilet, der vokser, når vi føler os hjemme et sted.

Fritidslivet er i bevægelse – ligesom livet selv. Det forandrer sig med tiden, med os. Derfor har vi brug for at gentænke, forbinde og styrke de fællesskaber, der bærer os gennem livets faser – fra barn til ung, fra voksen til senior. Fritidslivet kan være et trygt sted at lande, når noget forandrer sig og en løftestang, når vi drømmer nyt.

Denne politik er blevet til i tæt samspil med dem, det hele handler om: Mennesker. Tak til de mange borgere, foreninger og fagpersoner, der har delt deres viden, ønsker og erfaringer. Politikken bygger på data, lokale indsigter og et stærkt engagement – ikke mindst fra det mangfoldige foreningsliv og med blik for den helt særlige natur, vi har her på øen.

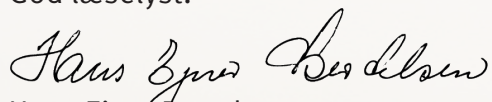
For her er nærhed ikke blot et ord – det er en styrke.
Her bor mennesker med vilje og virkelyst.
Her trives frivilligheden – og det skal den fortsat kunne.
For frivillighed er en stor del af øens DNA.
Derfor skal det være nemt at være frivillig.
Og nemt at være aktiv.

Vi tror ikke på hurtige løsninger.
Vi tror på det vedholdende.
På de mange små skridt.
Og på at vi lykkes, når vi løfter sammen.

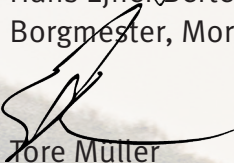
Forebyggelse, fællesskab og livskvalitet hænger uløseligt sammen.
Det gode liv skabes dér, hvor mennesker føler sig set, inviteret og føler, at de har værdi.

Vi tror derfor på, at forebyggelse via fællesskab er nøglen til livskvalitet – for alle, hele livet.

God læselyst.

Hans Ejner Bertelsen
Borgmester, Morsø Kommune

Tore Muller
Formand for Udvalget for Børn, Kultur og Turisme

Poul Overgaard
Formand for Folkeoplysningsudvalget

POLITIKKEN I HVERDAGEN

En god politik skal kunne mærkes i hverdagen

Denne politik samler og styrker de mange eksisterende indsatser, samtidig med at den skaber en fælles retning, der kan inspirere, forbinde og flytte. Hvor folkesundhed, nationale pejlemærker samt lokale kræfter og drømme forenes.

Det er vigtigt, at politikken sigter mod at være langtidsholdbar og give mening – også om fem og ti år. Derfor tages der udgangspunkt i de grundlæggende behov og værdier, som kendetegner mennesker. At høre til, følelsen af at bidrage med noget og at gøre noget aktivt og meningsfuldt sammen med andre.

Denne politik er derfor ikke kun et dokument. Den er en invitation til en vision om det gode liv, hvor vi på tværs af alder, baggrund og livssituation mødes i meningsfulde relationer. Hvor fritidslivet ikke blot handler om aktivitet, men om livsglæde, dannelse, sundhed og fællesskab. Om at høre til.

En god politik skal kunne mærkes i hverdagen - i foreningen, på stien, i hallen og i mødet mellem mennesker. Det er derfor vigtigt, at politikken ikke blot bliver hyldepapir – den skal leve i fællesskabet og i det daglige liv på øen.

Uanset om det er ved depotet til Mors 100 miles, på skydebanen i Karby, hos Morsø Naturklub eller talentudvikling i Sparekassen Thy Arena|Mors.

Der er så mange gode initiativer og tiltag på Mors. Ingen kan fremhæves fremfor andre, for alle giver liv og bidrager med mangfoldighed. Alligevel er det vigtigt, at politikken har lokal genklang, og derfor har vi valgt at bringe få lokale eksempler. Hvis alle skulle nævnes, ville politikken blive meget omfangsrig på sideantal. Så heldige er vi på Mors!

Sammen er vi bedst!

Det begynder med en fælles vision

Vi står midt i en samfundsudvikling, der kalder på nye måder at være sammen på. Mistrivsel opleves især blandt unge - og voksne savner balance og overskud i en travl hverdag. Samtidig ændrer frivilligheden sig, og både nye og gamle målgrupper stiller andre krav til fritidslivet end før.

Men Mors har stærke kort på hånden: Et levende og varieret foreningsliv, nærhed til naturen og en lokal vilje til at skabe løsninger – sammen.

Politikens ambition er:

**At fritidslivet ikke bliver noget ekstra, men noget integreret –
noget hverdagsnært og naturlig del af dagligdagen.**

Vi anerkender, at det kræver både vedholdenhed og nye veje. Men det starter med en fælles vision for Idræts- og Folkeoplysningspolitikken:

**Et aktivt, inkluderende og meningsfuldt fritidsliv for alle på
Mors – med plads til bevægelse, forskellighed, fællesskab og
engagement.**

FUNDAMENT

© Per Bille

Politikkens fundament – forankring og baggrund

Denne politik tager afsæt i virkeligheden på Mors – i mennesker, landskabet og fællesskaberne. Vi bygger videre på det, vi allerede er gode til: Nysgerrige dialoger, lokal styrke, initiativer og viljen til at samarbejde.

Den står derfor på et stærkt fundament og inddrager samtidig de nyeste tendenser og anbefalinger – og rækker direkte ind i hverdagen på øen.

Politikken tager således afsæt i:

- Erfaringer fra tidligere politikperiode (2017–2022)
- DGI's analyse af borgernes behov og deltagelse på Mors (2023)
- Morsø Kommunes planstrategi Fælles om Mors
- Folkeoplysningsloven
- ABC for mental sundhed, Københavns Universitet
- Realdanias undersøgelse om livskvalitet og sociale relationer
- Nationale og kommunale sundheds- og trivselsstrategier
- Trivselskommissionens anbefalinger
- FN's Verdensmål (særligt mål 3 og 11)

Men vigtigst af alt: Politikken står på skuldrene af det, som allerede virker her på Mors. Den lokale vilje. Det levende engagement. Og fællesskaberne, der allerede bærer. Og ikke mindst: Fortællinger, erfaringer og idéer fra borgere, frivillige og foreninger på Mors.

For det gode liv opstår ikke alene. Det opstår i mødet med andre.

VÆRDIER

Værdier

Politikken favner bredt med fritidslivet som den røde tråd og med disse værdier som fundament:

- **Mental og fysisk sundhed:** Fritidslivet skal gøre det lettere at være menneske og give overskud i hverdagen – både med sved på panden og ro i sindet.
- **Sociale relationer og inklusion:** Gode relationer er nøglen til trivsel og livskvalitet. Alle skal kunne finde deres plads og føle sig velkommen – uanset alder, erfaring og forudsætninger. Et fodboldhold, en krea-café eller et kor kan være nøglen til at genfinde glæden og balancen.
- **Frivillighed og engagement:** De frivillige er rygraden – men de skal kunne trives og rekrutteres. Det lokale engagement skal være bæredygtigt og meningsfuldt – både for den enkelte og for fællesskabet. Det kræver opmærksomhed på både rekruttering og anerkendelse. En teenager, der bliver hjælper til gymnastik, får måske mod på lederskab – og skaber nye rollemodeller.
- **Samskabelse og partnerskab:** Vi løfter bedst, når vi løfter sammen – på tværs af fag, alder og erfaringer. Når f.eks. jobcenteret, idrætsforeningen og skolen mødes om unge i mistrivsel, så opstår nye løsninger.

- **Bæredygtighed og balance:** Vi har fokus på styrkelse af eksisterende faciliteter og arenaer, herunder naturen. Udviklingen skal tage afsæt i nuværende rammer og ressourcerne bruges klogt.

- **Naturen:** Naturen er en bærer af sundhed, identitet og lokale oplevelser – og skal bruges aktivt. Både på land og til vands – og som ramme for alt fra motion til dannelse. Som når en skoleklasse mødes ved fjorden i Dragstrup, der arrangeres yoga ved stranden i Sillerslev, eller sundhedscentret afholder udendørs aktiviteter, så er naturen ikke blot baggrund, men en del af oplevelsen. Og en ramme for det gode liv.

- **Synlighed og tilgængelighed:** Det skal være let og trygt at finde vej til fritidslivet – også for nye, sårbare og foreningsuvante deltagere samt mennesker med funktionsnedsættelse. Det kræver mod til nytænkning og vedholdenhed i kommunikationen.

- **Sundhedsfremme på tværs:** Fritidslivet kan med fordel tænkes, som en del af kommunens samlede sundhedsindsats. Hvor sundhed er noget, der samarbejdes om tværfagligt i kommunen gennem forskellige initiativer og tiltag.

FOLKEOPLYSNING

© NIT

Folkeoplysning - Livslang læring og fællesskab

Folkeoplysning handler ikke kun om kurser og foredrag. Det handler om livslang læring, om muligheden for at blive klogere på verden og sig selv – og om at indgå i fællesskaber, hvor man føler sig hjemme. Folkeoplysningen spiller en helt særlig rolle i vores lokale kultur – som brobygger mellem viden og liv, mellem erfaring og nye perspektiver.

På Mors er folkeoplysningen det solide fundament under mange af vores fællesskaber – ofte så integreret i hverdagen, at vi næsten glemmer, hvor stor en betydning den har. Folkeoplysningen favner alt fra aftenskolekurser og spejderliv til idrætsaktiviteter, foredrag og samfundsdebatter.

Uanset form er målet det samme: At mennesker mødes for at lære, for at opleve og for at vokse. Ikke nødvendigvis for præstationens skyld – men for livets skyld. Her ligger folkeoplysningens særlige styrke: Den skaber mulighed for refleksion og udvikling i et trygt rum, hvor der er plads til samtale, forskellighed og fællesskab.

Folkeoplysningen er samtidig det strukturelle stillads bag mange af vores foreninger – fra fodboldklubber, skytteforeninger til kor. Gennem frivilligt engagement, vedholdenhed og lokal forankring udvikles læring, færdigheder og relationer, som rækker langt ud over den enkelte aktivitet.

Vi ser, at de folkeoplysende aktører bidrager aktivt til livskvalitet. De tilbyder trygge rammer for deltagelse i alle livets faser – uanset om man er ung og nysgerrig, midt i livet og søgende eller ældre og ønsker at holde sig aktiv, engageret og forbundet.

Dannelse og nysgerrighed hele livet

På Mors har vi et oplysningsmiljø, der spænder vidt: Fra aftenskoler og kulturelle aktører til dialogmøder i lokalsamfundet. Vi ønsker både at styrke denne stolte tradition og samtidig nytænke den, så endnu flere finder vej til de meningsfulde fællesskaber.

Når vi får lov til at være nysgerrige sammen – og dele viden, erfaring og perspektiver – bliver folkeoplysning en kraft, der bygger bro mellem mennesker og styrker sammenhængskraften.

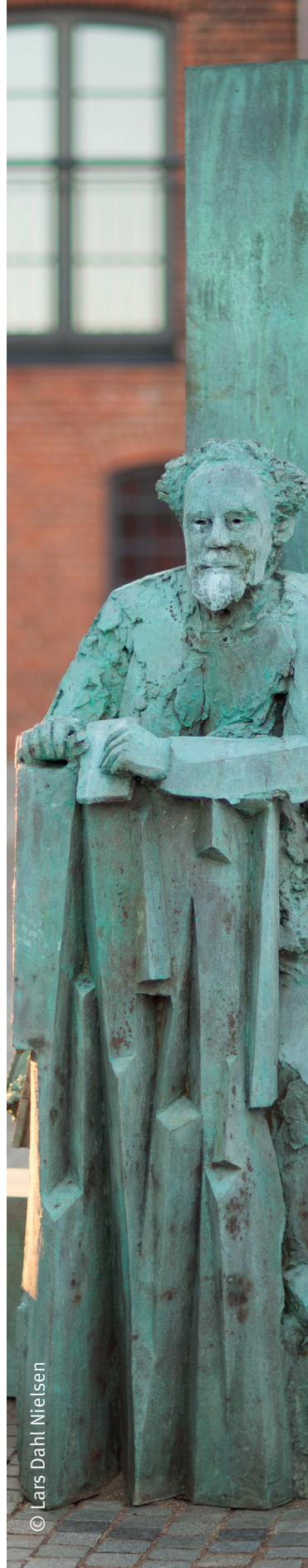
Rammer og lovgivning

Ifølge Folkeoplysningsloven (§35, stk. 2) skal alle kommuner oprette et udvalg for at sikre brugerinddragelse. Udvalget sætter retningen for samarbejdet mellem kommune, foreninger og oplysningsaktører – og danner grundlag for støtte og udvikling.

I Morsø Kommune varetages opgaven af Folkeoplysningsudvalget, som består af to politikere og fem repræsentanter fra godkendte folkeoplysende foreninger og aftenskoler. Folkeoplysningsudvalget arbejder ud fra godkendte vedtægter og fastsætter selv sin forretningsorden. Udvalget har blandt andet følgende opgaver:

- Godkende folkeoplysende foreninger
- Afgive erklæring i alle sager, der fremlægges af Kommunalbestyrelsen
- Bistå i udarbejdelse af Folkeoplysningspolitikken
- Høring i forbindelse med budget på området
- Udarbejde retningslinier for tilskud beskrevet i Foreningshåndbogen, som godkendes af Udvalget for Børn, Kultur og Turisme
- Behandle tilskudsansøgninger beskrevet i Foreningshåndbogen
- Understøtte udvikling og samarbejde til de godkendte folkeoplysende foreninger

Foreninger der godkendes som folkeoplysende foreninger har vedtægter, der opfylder kriterierne i Folkeoplysningsloven.

Økonomisk støtte og fordeling

Morsø Kommune yder tilskud til folkeoplysende aktiviteter med afsæt i Folkeoplysningsloven. Tilskuddene fordeles efter objektive og saglige kriterier og skal sikre, at alle borgere har mulighed for at deltage i et aktivt og meningsfuldt fritidsliv.

Alle tilskud beskrives i Foreningshåndbogen, som kan læses på Morsø Kommunes hjemmeside.

Folkeoplysningsudvalgets ønske med denne politik at:

- Anerkende og støtte de mange aktører, der arbejder med folkeoplysning
- Invitere til nye samarbejder på tværs af foreninger, institutioner og generationer
- Fremme dialogen mellem kommunen og de folkeoplysende aktører – med respekt for armlængde og lokal initiativkraft
- Understøtte lokale initiativer, der taler til tiden og borgernes behov
- Arbejde for, at folkeoplysning også i fremtiden er en tilgængelig, relevant og levende del af det gode liv på Mors

Forenings-typer	Folkeoplysende	Hobby	Kulturel	Social
Formål	Fremme oplysning, demokrati og medborgerskab	Samle folk om fælles interesse	Fremme kunst, kultur og kulturel udveksling	Styrke fællesskab og støtte sårbare grupper
Typiske aktiviteter	Undervisning, foredrag, idræt, spejder, børneklubber	Modelbygning, strikning, rollespil	Koncerter, teater, udstillinger	Netværksmøder, rådgivning, støtteaktiviteter
Mulighed for støtte	Godkendte folkeoplysende foreninger kan søge tilskud ift. folkeoplysningslovens bestemmelser	Har mulighed for lokaleanvisning	Har mulighed for støtte via kommunens Opstarts- og Udviklingspulje	Der kan søges i forhold til retningslinjer for Frivillige foreninger - §18 midler
Eksempler	Aftenskoler, idrætsforeninger, spejdergrupper, børne og ungdomsklubber	Akvarieklubber, bilentusiaster	Musikforeninger, teatergrupper	Selvhjælpsgrupper, væresteder, patientforeninger

FOKUSOMRÅDER

© Sydmors IF

Fokusområder i politikken

Idræts- og Folkeoplysningspolitikken er bygget op omkring syv fokusområder, der tilsammen tegner en tydelig retning for fremtidens fritidsliv på Mors og vores ambitioner.

Hvert fokusområde kobler sig til ABC for mental sundhed – en påmindelse om, at vi alle har brug for at **gøre noget aktivt (A)**, **gøre noget sammen (B)** og **gøre noget meningsfuldt (C)** for at trives.

1. Børn og unge i fritidslivet
2. Bevægelse for alle
3. Eliteidræt og talentudvikling
4. Frivillighed
5. Lokalsamfund
6. Fritidsliv som sundhedsfremme
7. Naturen som arena

ABC for mental sundhed – grundtone i hele politikken

I denne politik er *ABC for mental sundhed* en gennemgående inspiration. En tilgang, der understøtter alt det, som vi ønsker at fremme: Bevægelse, fællesskab og meningsfuldhed.

ABC står for:

- **A – Gør noget aktivt**

Når vi bevæger os, udfolder os kreativt eller bruger kroppen og hjernen, styrker det vores trivsel og livsglæde.

- **B – Gør noget sammen**

Relationer er afgørende for vores mentale sundhed. Når vi mødes i foreninger, fællesskaber og netværk, styrker vi både hinanden og os selv.

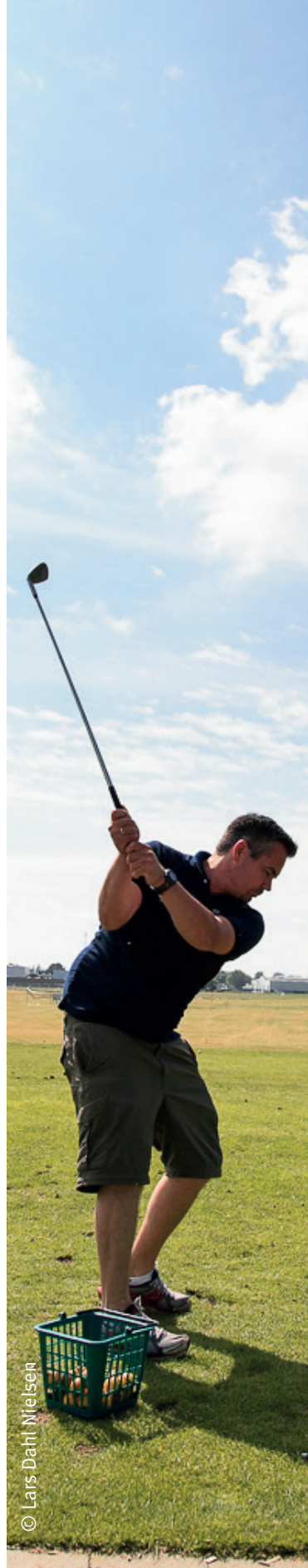
- **C – Gør noget meningsfuldt**

Når vi oplever, at vores tid og indsats gør en forskel – for os selv eller andre – vokser følelsen af retning, formål og livsmod.

ABC-tilgangen minder os om, at det ofte er de små ting i hverdagen, der skaber den største forskel. Og at trivsel er noget, som vi kan vælge til og skabe aktivt sammen.

Det er vigtigt at fremhæve, at ABC ikke er noget, der skal tvinges ned over fællesskaberne – men noget, der naturligt vokser frem, når vi gør os umage med at skabe gode rammer, hvor mennesker trives. Uanset om det sker på fodboldbanen, i aftenskolen, i naturen eller i forsamlingshuset.

Derfor er ABC ikke placeret som en tjekliste under hvert fokusområde – men vævet ind i hele politikken som en grundtone. En måde at tænke og handle på, der bringer os tættere på det gode liv – sammen.

BØRN OG UNGE I FRITIDSLIVET

Et stærkt fundament for livsglæde, dannelse og trivsel

Fritidslivet har en særlig betydning for børn og unge. Det er her, de første erfaringer med fællesskab, ansvar og identitet dannes. Her skabes venskaber, oplevelser og minder, som bæres langt ind i voksenlivet. Et trygt og levende fritidsliv kan være det, der gør forskellen – især for dem, der ellers står udenfor. Særligt holdsport har mulighed for at løfte denne opgave.

På Mors ønsker vi, at alle børn og unge oplever sig som en del af noget. Et fællesskab, hvor der er plads til både at udfolde sig, fejle, vokse og finde retning. Det kræver nærvær, opmærksomhed og samarbejde – mellem foreninger, institutioner og familier.

Vi tror på, at fritidslivet kan være en modig modvægt til mistrivsel. Her mødes man uden karakterer, uden præstationspres – men med nysgerrighed og lyst. Her kan man være en del af noget uden nødvendigvis at være den bedste. Derfor skal vejen ind i fritidslivet være så let og åben som muligt.

Med dette fokusområde lægger vi kimen til et fritidsliv, der både favner og forandrer. For det er her, børn og unge lærer, at de hører til – og at deres bidrag gør en forskel.

Vi lykkes bedst når:

- Vi som kommune tager ansvar for at sænke barrierer, så første skridt bliver nemmere. Både økonomisk, socialt og mentalt.
- Vi tænker unge ind som aktive medskabere – ikke blot deltagere.
- Vi er relationsstærke og møder de unge med varme, tillid og tydelige rammer

Lokale eksempler:

- På Morsø Ungdomsskole er der allerede erfaring med fællesskabs-skabende aktiviteter på tværs af fritid og skole.

**Når vi investerer i børn og unges fritid,
investerer vi i hele Mors' fremtid.**

BEVÆGELSE FOR ALLE

Et aktivt fællesskab for krop, sind og hverdag

Bevægelse favner langt mere end sport. Det er en vej til livsglæde, mental balance og fællesskab. På Mors ønsker vi at styrke muligheden for, at alle – uanset alder, baggrund eller fysisk formåen – kan være en del af det aktive fællesskab både gennem holdsport og foreningsaktiviteter. Her kan der skabes værdifulde relationer, som for nogle måske varer hele livet igennem.

Idræt og bevægelse er en nøglefaktor i den mentale og fysiske sundhed, og når vi gør det nemt og meningsfuldt at bevæge sig, så styrker vi både individet og det lokale fællesskab. Det handler om at skabe muligheder for bevægelse i hverdagen – tæt på der, hvor morsingboerne bor og lever deres liv. Og med let adgang til at være aktiv.

Vi vil med politikken skabe gode rammer for gode vaner i fritidslivet – og gøre det til et nemt valg.

Med dette fokusområde arbejder vi for en kommune, hvor bevægelse ikke er for de få, men for os alle – og hvor det aktive valg er det lette valg. Hvor bevægelse ses som en naturlig del af både skole, arbejde, seniorliv og fritid.

For det gode liv begynder ofte med en bevægelse.

Vi lykkes bedst når:

- Vi gør bevægelse tilgængelig, nærværende og lokalt forankret
- Vi tænker bevægelse ind i alle livsfaser – fra barndom til seniortid
- Vi samarbejder på tværs – mellem foreninger, institutioner, kommuner og civilsamfund

Lokale eksempler:

- Ældrecentre igangsætter stole-gymnastik og fælles dans, som skaber både bevægelse og smil.

Når flere bevæger sig mere – på flere måder og flere steder – styrker vi både kroppen, sindet og sammenhængskraften på Mors.

ELITEIDRÆT OG TALENTUDVIKLING

En drivkraft for fællesskab, stolthed og udvikling

Eliteidræt er meget mere end præstation og medaljer. Det er også en fortælling om dedikation, samarbejde og lokal stolthed. Når vi dyrker og understøtter talenter, sender vi samtidig et signal om, at det er muligt at vokse og lykkes. Vi giver børn og unge noget at spejle sig i, og øen får et fælles engagement at samles om.

På Mors ønsker vi at skabe de bedste rammer for både talentudvikling og eliteidræt. Det handler om at understøtte hele rejsen – fra de første spirende interesser til det målrettede træningsliv. Og det handler om at gøre det i samspil med skoler, klubber, familier og det omgivende samfund.

Eliteidrætten kan være en løftestang for bredere engagement. Når eliten inspirerer, åbner det døre for flere – både som aktive, frivillige og et heppende lokalsamfund. Derfor ønsker vi at fremme sammenhæng og samspil på tværs.

For eliteidrætten har et særligt potentiale for at skabe både fællesskab, forbilleder og fortællinger, der rækker langt ud over baner og haller. Uanset om det er holdsport eller individuel præstation. Den skal derfor have en tydelig og naturlig plads i vores samlede politik for idræt og folkeoplysning.

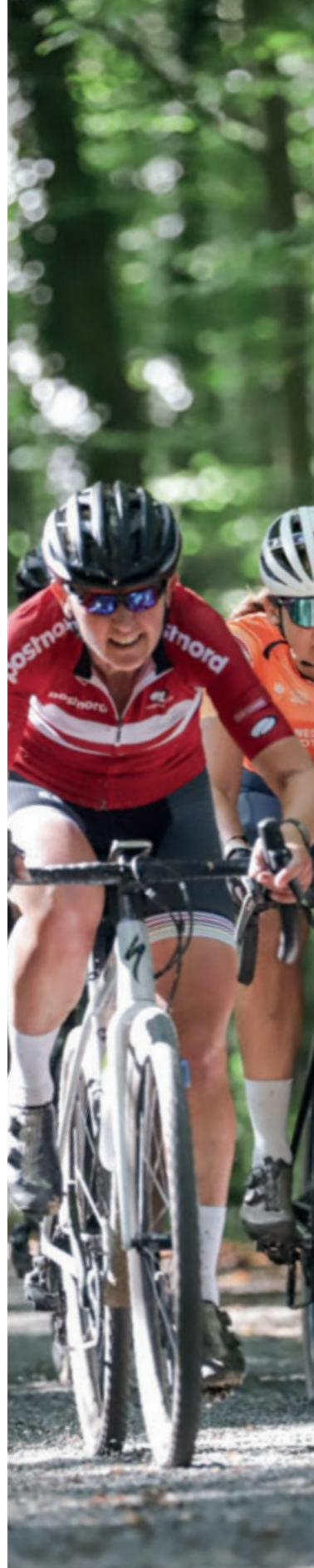
Vi lykkes bedst når:

- Vi ser eliteidræt som en del af det samlede fritidsliv – ikke som et modsætningsforhold til bredden
- Vi samarbejder på tværs og skaber helhedsorienterede løsninger, hvor skolegang og træning ikke udelukker hinanden
- Vi som kommune er modige og skaber muligheder for, at talenter kan udvikles – også uden at flytte væk

Lokale eksempler:

- På Mors har vi flere tiltag inden for talentudvikling bl.a. Mors-Thy Håndbold Akademi, der har vist, hvordan talent og lokal forankring kan gå hånd i hånd samtidig med skolegang eller ungdomsuddannelse.

Når vi løfter talentet – løfter vi fællesskabet.

FRIVILLIGHED

Et bærende fællesskab, der skal næres og værnes om

Fritidslivet på Mors kan ikke eksistere uden de mange frivillige, som hver uge lægger tid, hjerte og engagement i alt fra træning og bestyrelsesarbejde til kørselsordninger og fællesspisninger. Frivillighed og ildsjæle er en stor del af vores ø-identitet og DNA og rygraden i de fællesskaber, der skaber liv og sammenhold.

Men frivilligheden forandrer sig. Flere har travlt, og færre melder sig, som vi tidligere har kendt det. Derfor har vi et ansvar for at skabe en bæredygtig frivilligkultur, hvor opgaver deles, og nye frivillige inviteres ind – med lyst og tryghed.

Vi ønsker at understøtte og forny frivilligheden på Mors med klare rammer, opbakning og fællesskab. Det skal være både muligt og meningsfuldt at engagere sig – også i en travl hverdag. For når vi passer på de frivillige, passer vi på fællesskabet.

Vi lykkes bedst når:

- Vi tilbyder klare rammer og praktisk støtte til de frivillige
- Vi bygger bro mellem generationer og interesser
- Vi lytter til de frivilliges idéer og behov
- Vi tør tænke nyt – med fleksible roller, kortere opgaver og digital frivillighed

Lokale eksempler:

- Frivilligcenter Mors støtter foreninger i rekruttering og opkvalificering – et samarbejde, vi vil styrke.

Når vi passer på de frivillige, passer vi på det, der bærer os.

LOKALSAMFUND

Et levende fritidsliv – i hele kommunen

På Mors bor vi ikke kun i byer – vi bor i landsbyer, i lokalsamfund og i det åbne land. Det er en styrke. Her bor mennesker med stærke netværk, lokale ildsjæle og et ønske om at skabe nærhed og liv i deres nærområder. Derfor er det vigtigt, at fritidslivet ikke kun blomstrer i de største byer, men i hele kommunen.

Vi tror på, at lokalt engagement og ejerskab er nøglen til langtidsholdbare løsninger. Når borgere og foreninger i lokalsamfundene selv kan definere behov og drømme, skaber vi både motivation og mening. Derfor skal vi som kommune understøtte initiativer, der vokser nedefra og binder folk sammen.

Lokale mødesteder, små faciliteter og støtte til nye ideer kan være med til at gøre en stor forskel – især i områder, hvor det frivillige engagement ofte er det, der holder sammen på det hele.

Vi ønsker at styrke spillet mellem kommune og lokalsamfund – og være en modig samarbejdspartner, der både lytter og handler.

Med dette fokusområde lægger vi op til et fritidsliv, hvor alle dele af øen er inviteret med. For det gode liv leves ikke kun ét sted – det lever i hverdagens møder, i landsbyens fællesskaber og i nærheden mellem mennesker.

Vi lykkes bedst når:

- Vi skaber rammer, der tager udgangspunkt i lokalsamfundenes behov og idéer
- Vi er ordentlige og lyttende i mødet med borgere og ildsjæle
- Vi tænker bæredygtigt og bygger videre på det, vi allerede har – både i mennesker og mursten

Lokale eksempler:

- Flere forsamlingshuse er samlingspunkt for både gymnastikhold, foredrag, dans og fællesspisning – og drives udelukkende af frivillige kræfter.

Når hele øen er med – står vi stærkere sammen.

FRITIDSLIV SOM DEL AF SUNDHEDSFREMME

Fællesskaber der styrker både krop og sind

Sundhed er meget mere end fraværet af sygdom. Det handler om at trives – fysisk, mentalt og socialt. Her spiller fritidslivet en helt central rolle. Foreningsaktiviteter, gåture i naturen, kreative aftenskolehold og netværk mellem mennesker skaber både bevægelse og mening.

På Mors ønsker vi at gøre fritidslivet til en aktiv medspiller i den samlede sundhedsfremme. Vi tror på, at det at være med i et fællesskab har solid forebyggende faktor.

Nogle oplever i perioder af livet, at de står uden for fællesskaber. Det kan være på grund af sygdom, arbejdsløshed, ensomhed eller livskriser. Her kan fritidslivet være nøglen tilbage til både håb og handlekraft.

For os handler et sundt fritidsliv ikke kun om motion og fysisk aktivitet – det handler om at finde sin plads, sit netværk og sin værdi i et fællesskab. Det er det, vi vil fremme med dette fokusområde.

Vi lykkes bedst når:

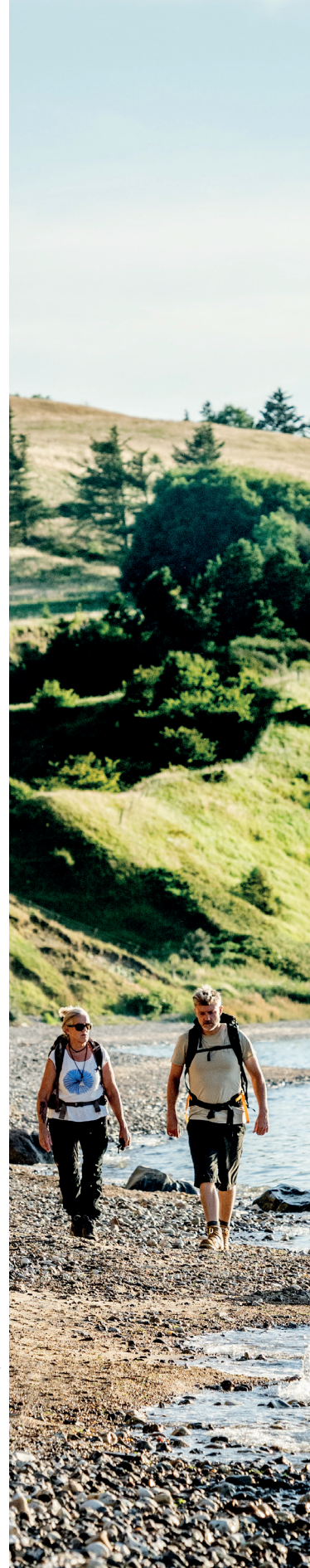
- Vi tør være modige og tænke nyt i mødet mellem faglighed og frivillighed
- Vi samarbejder på tværs og inviterer både foreninger, pårørende og fagpersoner med ind i løsninger
- Vi møder hinanden med varme, rummelighed og respekt for det menneske, der står overfor os

Lokale eksempler:

- Der skabes samarbejde mellem Sundhedscenter/fysioterapeuter og foreninger, så borgere kan fortsætte i bevægelsesfællesskaber efter et genoptræningsforløb.
- I Frivilligcenter Mors mødes mennesker til netværk og samtale – ofte med udgangspunkt i enkle aktiviteter som madlavning, ture i naturen eller kreative værksteder.

Disse initiativer viser, hvordan vi kan skabe broer fra system til fritidsliv – og fra ensomhed til deltagelse.

**Når vi skaber plads til fællesskaber
– skaber vi grobund for livsmod og livskvalitet.**

NATUREN SOM ARENA

Bevægelse, ro og fællesskab i det fri

Naturen er en af Morsø Kommunes allerstørste styrker. Den er ikke blot en kulisse for det gode liv – den er en aktiv del af det. Her kan du løbe, cykle, sejle, vandre, samle bær, trække vejret, finde ro og bare være. Naturen stiller ingen krav, men giver os noget igen – hver gang. Selv en lille gåtur gør noget positivt for humøret.

Derfor skal naturen også tænkes langt mere ind som en arena for fritidslivet. Med fokus på andet end blot at være ramme, så kan naturen naturligt inddeles i niveauer: Fra let adgang for den uøvede til den vilde natur for den, der ønsker udfordringer.

På Mors har vi unikke muligheder for at bringe naturen i spil som en del af både det organiserede og det selvorganiserede fritidsliv. Men det kræver, at vi investerer i formidling, tilgængelighed og fællesskaber i det fri.

Når naturen bliver en levende del af fritidslivet, bygger vi ikke kun sundhed og samvær – vi styrker også stoltheden over det sted, vi bor. Det er her, vi finder roen. Og det er her, vi mødes – udenfor.

Vi lykkes bedst når:

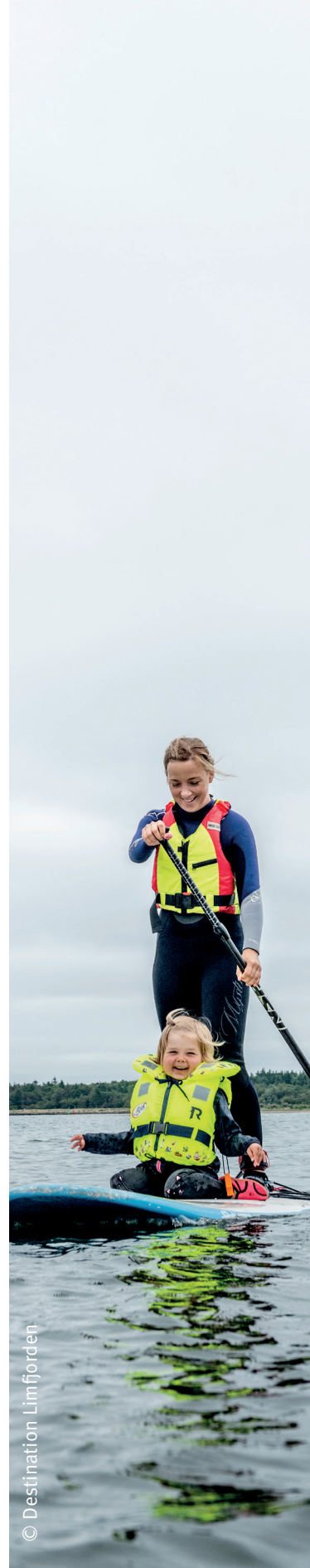
- Vi tænker naturen som en del af vores daglige liv – ikke noget, der kræver særligt udstyr eller særlige evner
- Vi samarbejder på tværs og involverer både teknik, pædagogik og frivillighed
- Vi ser potentialet i de små initiativer, som tænder gnisten i det lokale fællesskab

Lokale eksempler:

- På Midtmors arrangeres der walk-a-thon og motionsbanko
- Vi har hjertestier flere steder på Mors i samarbejde med Hjerterforeningen.

Disse tiltag viser, hvordan vi med enkle greb kan bringe naturen i spil som en kilde til trivsel, bevægelse og fællesskab – året rundt.

**Naturen er ikke kun udenfor – den rører noget i os,
hver gang vi træder ud i den.**

FACILITETER

Rummelighed, kvalitet og tilgængelighed – overalt, hvor livet leves

På Mors har vi et stærkt og varieret udgangspunkt for fritidsliv og fællesskab. Naturen er vores største arena, men den suppleres af en bred vifte af faciliteter jævnt fordelt over hele øen – både til idræt, kultur og fritidsaktiviteter.

Vi ønsker en helhedsorienteret tilgang til brugen og udviklingen af vores faciliteter, hvor stederne supplerer hinanden frem for at konkurrere. Det handler om at skabe balance og udnytte de ressourcer, vi har – på tværs af haller, skoler, mødesteder og udendørsarealer. Især i dag- og weekendtimerne er der et uudnyttet potentiale, som vi ønsker at sætte i spil gennem fleksible løsninger og partnerskaber.

Vi ser stor værdi i det tætte samarbejde mellem kommune, skoler, uddannelsesinstitutioner og foreninger. Gode og smidige aftaler er nøglen til at skabe liv i faciliteterne – både til hverdag og i særlige perioder. Derudover er vi åbne for nye samarbejder og former for samskabelse, der tager afsæt i lokale behov og engagement.

På øen findes der desuden en lang række specialiserede anlæg, der spænder fra kunststofbaner, skydebaner og tennisanlæg til ridebaner, motocrossbane, MTB-spor og golfbane. De drives i forskelligt regi – fra foreningsbaseret til privat eller selvejende – og afspejler den mangfoldighed, som fritidslivet på Mors rummer. Det styrker både bredden og muligheden for at dyrke sin passion.

For at sikre både nærhed og kapacitet køber Morsø Kommune desuden adgang til facilitet hos øens efterskole, gymnasium, landbrugsskole og friskoler. Disse samarbejder giver mulighed for lokale aktiviteter på hele Mors.

Vi ønsker, at alle – uanset funktionsniveau – skal kunne tage del i fritidslivet. Derfor har vi fokus på fysisk tilgængelighed, og på at skabe imødekommende rammer og fleksible løsninger, der tager højde for forskellige behov. Tilgængelighed handler ikke kun om rammer, men om holdninger – og om at invitere alle med.

Vores tilgang

I Morsø Kommune tænker vi faciliteter som mere end bygninger og bænke. De er rammer om det gode liv – mødesteder og muligheder for bevægelse, trivsel og relationer.

Vi ønsker at bruge dem, så de i endnu højere grad afspejler de liv, der leves på øen.

Med denne tilgang skaber vi en dynamisk ramme, hvor fritidslivet kan vokse i bevægelse, fællesskab og trivsel – uanset hvor på øen man bor.

FRITIDSLIV SOM FUNDAMENT FOR BOSÆTNING OG HJEMVENDING

Et rigt fritidsliv er en døråbner til fællesskab, livskvalitet og lokal forankring. Når mennesker overvejer, hvor de vil bo, handler det ikke kun om jobmuligheder og boligpriser. Det handler også om, hvor de kan se deres børn dyrke idræt, selv finde ro i naturen og mødes med andre omkring noget meningsfuldt.

På Mors skaber vi rammer, hvor det er let at blive en del af noget – uanset om du er ny i området eller vender hjem med rygsækken fuld af oplevelser og erfaring. Vores fritidsliv er med til at bygge bro mellem mennesker og steder, og det er netop dét, der kan være afgørende, når unge vælger at vende tilbage efter uddannelse, eller børnefamilier drømmer om mere nærhed og natur.

Vi tror på, at nærvær, netværk og naturoplevelser er blandt vores stærkeste kort, når det handler om at tiltrække og fastholde borgere. Derfor arbejder vi aktivt for at gøre fritidslivet tilgængeligt, mangfoldigt og levende i hele kommunen – med respekt for både tradition og fornyelse.

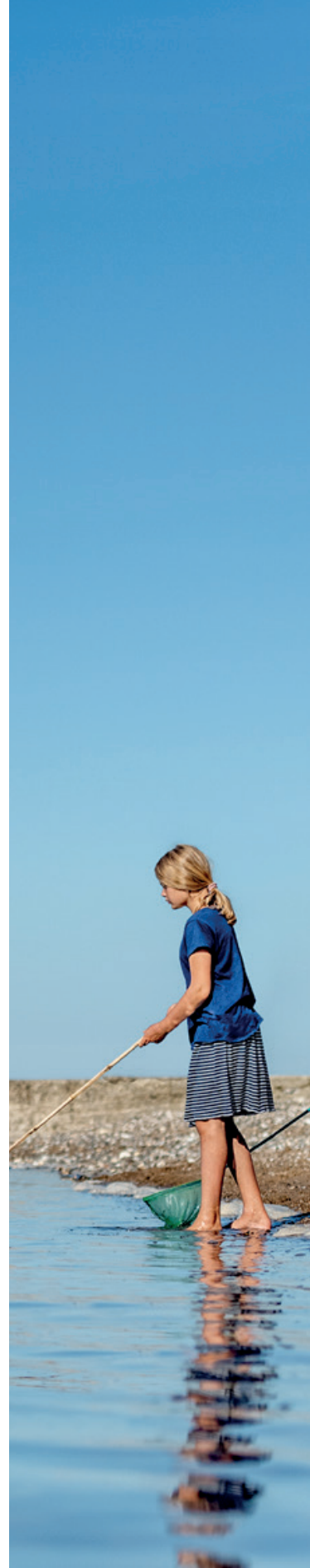
Det gør vi blandt andet ved at:

- Invitere nye borgere med ind i foreningslivet – f. eks. gennem velkomstarrangementer og introduktionstilbud
- Flere foreninger og lokale ildsjæle arbejder allerede aktivt med at invitere nye borgere ind – og deres indsats er uundværlig. Med støtte, synlighed og samarbejde kan vi forstærke deres rolle som værter i det lokale fællesskab
- Udvikle partnerskaber mellem by- og borgerforeninger, skoler, arbejdspladser og fritidsaktører

Når vi investerer i fritidslivet, investerer vi samtidig i tilknytning, trivsel og tilvalg af Mors. For det er i mødet med andre, i oplevelsen af at høre til – og i følelsen af at kunne bidrage – at mennesker vælger at blive.

Strategien *”Fælles om Mors”* fremhæver det aktive fritidsliv som en nøgle til både tilflytning og trivsel – og viser vejen til, hvordan vi sammen kan skabe grobund for det gode liv.

I kombination med de frugtbare samarbejder for talentudvikling, så har gode rammer for fritidslivet også en positiv effekt på bosætning.

FÆLLES ANSVAR

Et fælles ansvar i forhold til de syv fokusområder

Et stærkt og frugtbart samarbejde kræver klare roller og forventninger. I forhold til de syv fokusområder bidrager vi alle med noget særligt.

Kommunen bidrager med at:

- Skabe overblik og koordinering på tværs
- Sørge for let tilgængelighed til faciliteter
- Velholdte faciliteter, stier og naturområder
- Stå for brobygning fra fx skole og sundhedscenter ind i fritidslivet
- Tovholderfunktion på projekter
- Viden, data og mulighed for udviklingsstøtte

Foreninger og frivillige bidrager med at:

- Byde velkommen med varme og rummelighed
- Tænke i mangfoldighed og udvikle nye veje ind i fællesskabet
- Udvikle aktiviteter, der matcher nutidens behov
- Tilbyde fællesskab, nærhed og aktiviteter
- Skabe engagement og lokal forankring
- Være ambassadør for fællesskab og livsglæde

Vi lykkes bedst, når vi arbejder ud fra fælles mål og med respekt for hinandens roller. Ved at skabe en lokal struktur der fungerer. Og hvor man som borger møder et smil, en hjælpende hånd og en oplevelse af at blive inviteret indenfor.

FRA POLITIK TIL PRAKSIS

Et fælles skridt ind i fremtiden

Politikken *Det gode liv – sammen er vi bedst* er meget mere end ord på papir. Den er et løfte om retning, handling og fællesskab. Den skaber et fælles sprog – men det er handleplanen, der giver os mulighed for at føre det ud i livet.

Med syv fokusområder, stærke værdier og ABC for mental sundhed som grundtone har vi tegnet konturerne af en fremtid, hvor fritidslivet bliver arnen for livskvalitet gennem bevægelse og meningsfulde fællesskaber.

Derfor bliver den tilhørende handleplan en central følgesvend. Den skal sikre, at vi omsætter vision til virkelighed.

Handleplanen bygger videre på de syv fokusområder og tager afsæt i dialoger med borgere, foreninger og fagpersoner. Den samler de mange idéer og behov, vi har mødt undervejs – og omsætter dem til praksisnære initiativer, der kan mærkes lokalt.

Og den skal være dynamisk, så vi løbende kan justere, følge op og udvikle undervejs.

Politikken rækker ind i mange fagområder – fra sundhed og læring til natur og civilsamfund. Det kræver samarbejde, nysgerrighed og mod at løfte i flok. Her har vi et stærkt udgangspunkt; Et ø-samfund, der allerede summer af liv, initiativ og nærvær.

Politikken er skrevet færdig – men arbejdet er kun lige begyndt.

For handleplanen er begyndelsen på noget, vi bygger videre på.

Og det gode liv skaber vi i fællesskab – ét skridt ad gangen.

Sammen er vi bedst!

FOLKESUNDHED
FORSKELLIGHED
FÆLLESSKAB
FRITIDSLIV
FORENINGER
FACILITATOR
FRIVILLIGHED
FOLKEOPLYSNING
FORENE
FORANDRING
FASER
FORBILDE
FORTÆLLINGER
FYSISK
FORSTÆRKE
FACILITETER
FØDEKÆDER